

Sygn. akt III K 175/13

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku III Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSO Anna Hordyńska

Protokolant Justyna Szmurło

przy udziale Prokuratora Marka Moskala

po rozpoznaniu dnia 30 grudnia 2013 r. sprawy

R. C., urodzonego (...) w D., syna F. i W. z d. N.,

skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Ostrowi Mazowieckiej z dnia 28 września 2006 r. sygn. akt

II K 84/06:

- za czyn popełniony w dniu 9 stycznia 2006 r. na mocy art. 164 § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

- za czyn popełniony w bliżej nieustalonym okresie czasu od miesiąca kwietnia 2005 r. do dnia 9 stycznia 2006 r. na mocy art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności,

- za czyn popełniony w okresie czasu od miesiąca czerwca 2004 r. do dnia 9 stycznia 2006 r. na mocy art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. orzeczono karę łączną 3 (trzech) lat pozbawienia wolności, na poczet orzeczonej kary zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, orzeczono o dowodzie rzeczowym, orzeczono o kosztach obrony z urzędu, orzeczono o kosztach i opłacie;

2. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 21 kwietnia 2011 r. sygn. akt ***VII K 1133/09***

zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 20 października 2011 r. sygn. akt VIII Ka 512/11 za czyn popełniony w dniu 12 września 2009 r. na mocy art. 289 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności, wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący

4 lata, orzeczono obowiązek naprawienia szkody, orzeczono o kosztach obrony z urzędu, zwolniono oskarżonego od opłaty i pozostałych kosztów sądowych, postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 24 września 2013 r. sygn. akt VII Ko 837/13 zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności;

3. Sądu Rejonowego w Elku z dnia 20 grudnia 2011 r. sygn. akt ***II K 701/11*** za czyn popełniony w dniu 30 marca 2011 r. na mocy art. 193 k.k. w zw. z art. 34 § 1 k.k. w zw. z art. 35 § 1 k.k. na karę 8 (ośmiu) miesięcy ograniczenia wolności zobowiązując skazanego w tym czasie do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze

20 (dwudziestu) godzin miesięcznie, na poczet orzeczonej kary zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, zwolniono oskarżonego od kosztów procesu;

4. Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 7 marca 2013 r. sygn. akt **III K 55/12:**

- za czyn popełniony w dniu 17 października 2011 r. na mocy art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. na karę 15 (piętnastu) lat pozbawienia wolności,

- za czyn popełniony w dniu 17 października 2011 r. na mocy art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. na karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności,

- za czyn popełniony w dniu 14 listopada 2010 r. na mocy art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. na karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

- za czyn popełniony w dniu 14 listopada 2010 r. na mocy art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczono karę łączną 15 (piętnastu) lat pozbawienia wolności, na poczet orzeczonej kary zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, orzeczono o dowodach rzeczowych, orzeczono o kosztach obrony z urzędu, zwolniono oskarżonego od kosztów procesu;

I. Na mocy art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k., art. 87 k.k. łączy kary orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w Białymstoku w sprawie **VII K 1133/09** oraz Sądu Rejonowego w Elku w sprawie **II K 701/11** i wymierza R. C. karę łączną 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności.

II. Na poczet orzeczonej kary łącznej zalicza R. C. okresy kar rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawach podlegających łączeniu.

III. W pozostałym zakresie wyroki jednostkowe podlegające łączeniu pozostawia do odrębnego wykonania.

IV. Na mocy art. 572 k.p.k. umarza postępowanie w zakresie połączenia kar orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Ostrowi Mazowieckiej w sprawie II K 84/06 i Sądu Okręgowego w Białymstoku w sprawie III K 55/12.

V. Zasadza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. Z. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych oraz 23 % podatku VAT od wyżej wymienionej kwoty tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu.

VI. Zwalnia skazanego od kosztów sądowych.

Sygn. akt III K 175/13

UZASADNIENIE

Na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

R. C. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Ostrowi Mazowieckiej z dnia 28 września 2006 r. sygn. akt **II K 84/06:**

- za czyn popełniony w dniu 9 stycznia 2006 r. na mocy art. 164 § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

- za czyn popełniony w bliżej nieustalonym okresie czasu od miesiąca kwietnia 2005 r.

do dnia 9 stycznia 2006 r. na mocy art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności,

- za czyn popełniony w okresie czasu od miesiąca czerwca 2004 r. do dnia 9 stycznia 2006 r. na mocy art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. orzeczono karę łączną 3 (trzech) lat pozbawienia wolności, na poczet orzeczonej kary zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, orzeczono o dowodzie rzeczowym, orzeczono o kosztach obrony z urzędu, orzeczono o kosztach i opłacie;

2. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 21 kwietnia 2011 r. sygn. akt **VII K 1133/09**

zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 20 października 2011 r. sygn. akt VIII Ka 512/11 za czyn popełniony w dniu 12 września 2009 r. na mocy art. 289 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności, wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący

4 lata, orzeczono obowiązek naprawienia szkody, orzeczono o kosztach obrony z urzędu, zwolniono oskarżonego od opłaty i pozostałych kosztów sądowych, postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 24 września 2013 r. sygn. akt VII Ko 837/13 zarządził wykonanie kary pozbawienia wolności;

3. Sądu Rejonowego w Elku z dnia 20 grudnia 2011 r. sygn. akt **II K 701/11** za czyn popełniony w dniu 30 marca 2011 r. na mocy art. 193 k.k. w zw. z art. 34 § 1 k.k. w zw. z art. 35 § 1 k.k. na karę 8 (ośmiu) miesięcy ograniczenia wolności zobowiązując skazanego w tym czasie do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze

20 (dwudziestu) godzin miesięcznie, na poczet orzeczonej kary zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, zwolniono oskarżonego od kosztów procesu;

4. Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 7 marca 2013 r. sygn. akt **III K 55/12:**

- za czyn popełniony w dniu 17 października 2011 r. na mocy art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. na karę 15 (piętnastu) lat pozbawienia wolności,

- za czyn popełniony w dniu 17 października 2011 r. na mocy art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. na karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności,

- za czyn popełniony w dniu 14 listopada 2010 r. na mocy art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. na karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

- za czyn popełniony w dniu 14 listopada 2010 r. na mocy art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczono karę łączną 15 (piętnastu) lat pozbawienia wolności, na poczet orzeczonej kary zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, orzeczono o dowodach rzeczowych, orzeczono o kosztach obrony z urzędu, zwolniono oskarżonego od kosztów procesu;

R. C. zwrócił się do Sądu z wnioskiem o wydanie wyroku łącznego i połączenie kar orzeczonych wyrokami w sprawach VII K 1133/09 Sądu Rejonowego w Białymstoku oraz III K 55/12 sądu Okręgowego w Białymstoku.

Sąd z urzędu badał wszystkie wyroki dotyczące skazanego pod względem dopuszczalności wydania wyroku łącznego.

Z art. 569 § 1 Kodeksu postępowania karnego wynika, że sąd wydaje wyrok łączny, jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej. Z kolei warunki orzeczenia kary łącznej określa przepis art. 85 Kodeksu karnego,

który stanowi, że jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu sąd orzeka karę łączną biorąc za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa.

Pierwszym wyrokiem skazującym w stosunku do R. C. był wyrok wydany przez Sąd Rejonowy w Ostrowi Mazowieckiej w sprawie II K 84/06. Przed datą wydania tego wyroku tj. 28 września 2006 r. skazany nie popełnił innych czynów, za które byłby prawomocnie skazany.

Kolejny wyrok to wyrok Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 21 kwietnia 2011 r. w sprawie VII K 1133/09. Przed datą wydania tego wyroku R. C. popełnił czyn w dniu 30 kwietnia 2011 r., za który został skazany wyrokiem w sprawie II K 701/11 z dnia 20 grudnia 2011 r. Sądu Rejonowego w Elku na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności.

Przed datą wydania wyroku w sprawie VII K 11/33/09 R. C. popełnił dwa czyny w dniu 14 listopada 2010 r. za które został skazany na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku na kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 1 roku pozbawienia wolności. Przedmiotem rozpoznania w sprawie III K 55/12 były ponadto dwa inne czyny, które zostały popełnione po dacie wydania wyroku w sprawie VII K 1133/09, a mianowicie w dniu 17 października 2011 r. za te czyny wymierzono odpowiednio kary 15 lat pozbawienia wolności i 3 lat pozbawienia wolności i wymierzono karę łączną za cztery czyny - 15 lat pozbawienia wolności.

Zważywszy na treść przepisu art. 85 Kodeksu karnego w ocenie Sądu przesłanki temporalne zostały spełnione w stosunku do kary orzeczonej wyrokiem w sprawie VII K 11/33/09, II K 701/11 oraz dwóch czynów, popełnionych w dniu 14 listopada 2010 r. które były przedmiotem rozpoznania w sprawie III K 55/12.

Należy stwierdzić, że spełniona została także przesłanka tożsamości kar. Wyrokami sprawach VII K 11/33/09 i III K 55/12 wymierzono kary pozbawienia wolności, wyrokiem II K 701/11 karę ograniczenia wolności. Z przepisu art. 85 k.k. wynika, że łączeniu podlegają kary tego samego rodzaju lub inne podlegające łączeniu, a przepis art. 87 k.k. wprost wskazuje na możliwość połączenia kary pozbawienia wolności z karą ograniczenia wolności.

Należy jednak zauważyć, że przy tak wskazanej konfiguracji doszłoby do znacznego pogorszenia sytuacji skazanego.

Należałoby bowiem rozwiązać węzeł kary łącznej orzeczonej wyrokiem w sprawie III K 55/12, przy połączeniu kar orzeczonych wyrokami VII K 133/09, II K 701/11 i III K 55/12, zgodnie z treścią art. 86 § 1 k.k. najniższą karą możliwą do orzeczenia byłaby najwyższa z kar jednostkowych, a mianowicie kara 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności za czyn popełniony w dniu 14 listopada 2010 r. (III K 55/12), natomiast kary pozostałe po rozwiązaniu kary łącznej w sprawie III K 55/12 za czyny popełnione w dniu 17 października 2011 r. powinny być wówczas również połączone, a wymiar kary łącznej w tym przypadku wynosiłby 15 lat pozbawienia wolności.

Wydanie takiego wyroku łącznego stworzyłoby dla skazanego większą dolegliwość od tej jaka wynikałaby nawet z kolejnego wykonania wyroków w sprawach VII K 1133/09 (7 miesięcy pozbawienia wolności, II K 701/11 (8 miesięcy ograniczenia wolności), III K 55/12 (15 lat pozbawienia wolności).

Należy zauważyć, że poglądy doktryny i judykatury w tej kwestii zasady pogarszania lub nie sytuacji skazanego przy wydaniu wyroku łącznego są rozbieżne, jednak w ocenie Sądu wyrok łączny nie powinien naruszać interesów skazanego w odniesieniu do uprzednio prawomocnych skazań (por. wyrok Sadu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 13 listopada 2013 r., II AKa 201/13).

Z tego względu Sąd połączył jedynie kary orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w Białymstoku w sprawie VII K 1133/09 oraz Sądu Rejonowego w Elku w sprawie II K 701/11.

Wymiar kary łącznej określa art. 86 § 1 Kodeksu karnego. Zgodnie z jego treścią, przy orzekaniu kary łącznej mogą mieć zastosowanie różne systemy m.in.: system kumulacji, polegający na podsumowaniu (skumulowaniu) kar wymierzonych za zbiegające się przestępstwa, system absorpcji (pochłaniania), według którego najsurowsza z kar wymierzonych staje się karą łączną, system asperacji (podwyższenia), w którym najwyższa kara jednostkowa podlega zaostrzeniu w przyjęty przez ustawodawcę sposób

Zgodnie z art. 86 § 1, mającym podstawowe znaczenie dla regulacji omawianej problematyki, dolną granicę kary łącznej wyznacza najwyższa z kar wymierzonych za jedno

z pozostałych w zbiegu przestępstw. Górną granicę kary łącznej tworzą dwa kryteria: suma kar orzeczonych za poszczególne przestępstwa oraz wskazany wyraźnie w ustawie maksymalny wymiar kar poszczególnego rodzaju.

Jakkolwiek - zgodnie z art. 86 § 1 k.k. - przy orzekaniu kary łącznej możliwe jest zastosowanie zarówno zasady pełnej absorpcji, jak i zasady pełnej kumulacji, to jednak należy pamiętać, że zastosowanie każdej z tych zasad jest rozstrzygnięciem skrajnym, które może być stosowane wyjątkowo i wymaga wnikliwego umotywowania w uzasadnieniu wyroku (por. wyrok SN z dnia 2 grudnia 1975 r., Rw 628/75, OSNKW 1976, nr 2, poz. 33).

W szczególności zasada absorpcji przy wymierzaniu kary łącznej może być zastosowana, gdy pomiędzy poszczególnymi przestępstwami zachodzi bliski związek przedmiotowy

i podmiotowy, a przesłanka prognostyczna pozwala na stwierdzenie, że kara łączna

w wysokości najwyższej z wymierzonych kar jednostkowych jest wystarczającą oceną zachowania się sprawcy (por. wyrok SA w Gdańsku z dnia 23 stycznia 1997 r., II AKa 321/96, Orz. Prok. i Pr. 1997, nr 7-8, poz. 19 oraz wyrok SN z dnia 17 maja 2000 r., IV KKN 39/99, LEX nr 51104). Z reguły bowiem popełnienie dwóch lub więcej przestępstw jest czynnikiem prognostycznym, przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej

z dyrektywy absorpcji (por. SA w Warszawie w wyroku z dnia 12 lipca 2000 r., II AKa 171/00, OSA 2001, nr 1, poz. 5).

Nie bez znaczenia dla wymiaru kary łącznej pozostaje opinia o skazanym znajdująca się w aktach sprawy (k. 44-45). Wynika z niej, że skazany był karany dyscyplinarnie, nie zawsze stosuje się do poleceń przełożonych. Nie był nagradzany regulaminowo.

Mając wyżej wymienione okoliczności na uwadze Sąd wymierzył R. C. karę łączną 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Zgodnie z treścią art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej zaliczono skazanemu okresy kar rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawach podlegających łączeniu.

W pozostałym zakresie wyroki jednostkowe podlegające łączeniu pozostawiono do odrębnego wykonania.

Jednocześnie nie znajdując podstaw do połączenia kar orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Ostrowi Mazowieckiej w sprawie II K 84/06 i Sądu Okręgowego

w Białymstoku w sprawie III K 55/12 na mocy art. 572 k.p.k. umorzono postępowanie w tym zakresie.

O kosztach obrony z urzędu orzeczono na mocy § 14 ust. 5 Rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz. 1348 z późn. zm.).

O kosztach orzeczono na mocy art. 624 § 1 k.p.k.